

Nr 33.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av ett mellan svenska regeringen och argentinska regeringen träffat handels- och betalningsavtal; given Stockholms slott den 28 januari 1949.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över handels- och utrikesdepartementsärenden för den 19 november 1948 och över handelsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

John Ericsson.

Handels- och betalningsavtal mellan Sverige och Argentina.

Sveriges regering och Argentinas regering, vilka önska underlätta och främja utvecklingen av de ekonomiska förbindelserna mellan de båda länderna, ha för detta ändamål utsett ombud, vilka behörigen befullmäktigade ha överenskommit om följande:

I. Allmänna bestämmelser.

1. Sveriges regering och Argentinas regering skola vidtaga erforderliga åtgärder i syfte att åvägabringa ett balanserat utbyte av svenska varor och argentinska varor, särskilt dem som angivas i de vid denna överenskommelse fogade listorna A och B, genom att tillförsäkra svenska varor stadigvarande marknad i Argentina och argentinska varor stadigvarande marknad i Sverige, allt inom ramen för vartdera landets behov.

2. Sveriges och Argentinas regeringar tillförsäkra varandra en strängt reciprok behandling i fråga om alla kommersiella och finansiella transaktioner, som äga rum mellan de båda länderna. De skola med största välvilja studera och avgöra de förslag, som å ömse håll må komma att framställas i avsikt att underlätta och utöka deras ekonomiska förbindelser.

3. De höga fördragsslutande parterna skola medgiva alla de lättnader, som äro förenliga med vederbörande lands lagstiftning, för de obearbetade eller bearbetade produkter, som härstamma från det ena av de två ländernas territorium och som införas till det andras, i fråga om skatter, tullar eller andra fiskala pålagor, ävensom i fråga om de administrativa bestämmelser, som införseln, omsättningen, transporten och distributionen av desamma må vara underkastade.

II. Bestämmelser angående betalningsförbindelserna.

4. Alla betalningar av vad slag de vara må, som hänföra sig till direkta transaktioner mellan Sverige och Argentina skola verkställas uteslutande i svenska kronor på de villkor, som fastställas i detta avtal och i enlighet med de valutabestämmelser, som må gälla i de båda länderna.

5. Alla betalningar, vilka avses i artikel 4, skola verkställas till respektive kredit eller debet av ett konto i svenska kronor betecknat »Specialkonto», som Sveriges Riksbank, såsom ombud för svenska regeringen, skall öppna för argentinska Centralbanken, såsom ombud för argentinska regeringen.

Transaktionerna skola kunna utföras antingen direkt mellan de två nämnda bankinrättningarna eller genom förmedling av i de båda länderna etablerade banker eller institutioner med bemyndigande att göra valutaaffärer, för vilket ändamål de svenska bankerna i sina argentinska bankförbindelsers namn skola öppna »specialkonton», vilka skola betraktas såsom underkonton till det konto, som Sveriges Riksbank skall öppna i argentinska Centralbankens namn.

6. De konton, som öppnats med anledning av vad som föreskrivits i artikel 5, kunna sammanlagda resultera i antingen kredit- eller debetsaldon.

Den institution, som är borgenär, skall under detta avtals giltighetstid icke kräva någon återbetalning av det totalsaldo, som må uppstå till dess favör på de nämnda kontona, så länge detta saldo, beräknat enligt i artikel 11 angivna bestämmelser, icke överstiger ett belopp av femtio miljoner svenska kronor.

7. Å totalsaldot, kredit eller debet,

å de specialkonton, som avses i artikel 5, skall ränta ej beräknas på ett belopp intill tjugo miljoner svenska kronor. Å överskjutande belopp skall intill dess detsamma fullständigt återbetalats, ränta beräknas efter $2\frac{1}{2}$ % per år. Vid utgången av varje kalenderhalvår skall räntan betalas och bokföras å det specialkonto, som i argentinska Centralbankens namn öppnats i Sveriges Riksbank.

8. Vid utgången av detta avtals giltighetstid, som fastställas i enlighet med bestämmelserna i artikel 28, skall den institution, som är gäldenär, likvidera totalsaldot å de konton, som omnämns i artikel 5, genom överförande av pund sterling till den institution, som är borgenär. Omräkning till pund sterling av totalsaldot i svenska kronor skall ske med hänsynstagande endast till följande faktorer:

a) Medeltalet mellan de av Sveriges Riksbank fastställda köp- och säljkurserna för US-dollars, gällande å betalningsdagen, och

b) medeltalet mellan de av Bank of England fastställda köp- och säljkurserna för US-dollars, gällande å betalningsdagen.

För den händelse att det icke skulle vara möjligt att verkställa betalning i pund sterling skola de båda institutionerna överenskomma om den valuta, i vilken betalningen skall ske. Även om detta fall icke skulle inträffa, kunna de överenskomma, att likvideringen av totalsaldot helt eller delvis skall ske i annan valuta än pund sterling eller, efter medgivande av respektive regeringar, i varor.

9. När totalsaldot å de konton, som omnämns i artikel 5, beräknat enligt bestämmelserna i artikel 11, med en miljon svenska kronor överskrider den i artikel 6 fastställda gränsen av femtio miljoner svenska kronor, skall den institution, som är gäldenär, på begäran av den institution, som är borgenär, betala överskjutande belopp på det sätt, som förutses i artikel 8.

10. Den institution, som är gäldenär, skall när som helst helt eller delvis kunna amortera det saldo till dess nackdel, som uppstått på de konton, som avses i artikel 5, varvid betalningarna till den institution, som är borgenär, skola ske på de villkor, som fastställas i artikel 8.

11. Totala nettosaldot å de i artikel 5 omnämnda kontona, vilket skall fastställas av Sveriges Riksbank, skall omfatta summan av argentinska Centralbankens och de argentinska bankernas faktiska saldon å specialkontona i Sveriges Riksbank och övriga svenska banker.

12. I händelse av förändring av det guldpris, till vilket hänsyn skall tagas vid tillämpning av bestämmelserna i denna överenskommelse, skall den argentinska totalpositionen i svenska kronor, som fastställts enligt artikel 13, justeras av Sveriges Riksbank, såsom representant för svenska regeringen, på sådant sätt att värdet av denna kronposition förblir oförändrat.

På samma sätt skall det maximibelopp i svenska kronor, som kontonas totalsaldon enligt vad som föreskrives i artikel 6 kan uppgå till, förändras på sådant sätt, att det nya beloppet, enligt det nya priset å guld, till värdet motsvarar en kvantitet av denna metall, som är lika stor som den, som maximibeloppet motsvarade före den inträffade deprecieringen eller apprecieringen.

13. Den justering av den argentinska kronpositionen, som avses i artikel 12, skall ske å de kontant- och terminspositioner, som telegrafiskt meddelats Sveriges Riksbank av argentinska Centralbanken vid transaktionernas avslutande dagen före den dag, å vilken förändringen i det guldpris, vartill hänsyn tagits vid tillämpningen av bestämmelserna i denna överenskommelse, må komma att inträffa.

Sveriges Riksbank och argentinska Centralbanken skola överenskomma om det tekniska förfarande, som

skall tillämpas för verkställande av den justering, som avses i denna artikel.

14. Det guldpris, till vilket hänsyn skall tagas vid tillämpningen av bestämmelserna i denna överenskommelse, skall fastställas endast på basis av följande tvenne faktorer:

a) Medeltalet av de köp- och säljkurser å US-dollars, som fastställts av Sveriges Riksbank; och

b) guldpriset i New York (för närvarande 35 dollars per troy ounce fint guld).

15. Vid tillämpningen av denna överenskommelse skall växelkursen mellan argentinska pesos och svenska kronor vara den, som framgår av kurserna å US-dollars i Buenos Aires och i Stockholm. Den växelkurs å US-dollars i Buenos Aires, till vilken hänsyn skall tagas, skall vara:

a) Beträffande de transaktioner, som i Argentina skola verkställas på den s. k. »officiella valutamarknaden», den kurs som gäller å nämnda marknad för den avsedda transaktionen; och

b) beträffande de transaktioner, som i Argentina skola verkställas å den s. k. »fria valutamarknaden», dagskursen å nämnda marknad.

Den växelkurs å US-dollars i Stockholm, till vilken hänsyn skall tagas, skall vara medeltalet av de av Sveriges Riksbank fastställda köp- och säljkurserna.

16. När betalningar skola verkställas mellan Sverige och Argentina för fullgörande av kontrakt fastställda i ett tredje myntslag, skall förvandlingen till svenska kronor ske:

1) Beträffande de transaktioner, som i Argentina skola verkställas på den s. k. »officiella valutamarknaden», på grundval av den i Buenos Aires gällande kursen,

a) vid export till Sverige, å dagen för dennas betalning, och

b) vid import från Sverige, å den dag, då framställning om tullbehandling sker i Argentina; och

2) beträffande de transaktioner, som i Argentina skola verkställas på

den s. k. »fria valutamarknaden», i enlighet med medeltalet av de av Sveriges Riksbank å betalningsdagen för ifrågakarande myntslag fastställda köp- och säljkurserna.

17. Senast sextio dagar före utgången av denna överenskommelses giltighetstid skola svenska regeringen och argentinska regeringen inleda förhandlingar för att träffa överenskommelse om sättet för likvidering av de betalningstransaktioner, som icke genomförts vid avtalstidens utgång.

18. De höga fördragslutande parterna överenskomma:

a) att tillse att de överföringar av medel mellan Sverige och Argentina, vilka ske med tillämpning av denna överenskommelse, uteslutande hänföra sig till direkta transaktioner mellan de båda länderna;

b) att godkänna löpande betalningar mellan Sverige och Argentina i enlighet med de valutabestämmelser, som gälla i vardera landet vid tiden för respektive överföringars verkställande;

c) att rådgöra med varandra i syfte att i enlighet med för vardera partens valutapolitik gällande principer kontrollera överföringarna av kapital, särskilt för att förhindra överföringar, som icke tjäna något nyttigt ekonomiskt syfte;

d) att utbyta upplysningar i syfte att säkerställa bättre kontroll av i vardera landet gällande valutabestämmelser och

e) att uppehålla kontakt för att gemensamt studera alla de tekniska frågor, som kunna uppstå vid tillämpningen av bestämmelserna i denna överenskommelse, och för att gemensamt besluta om alla de åtgärder, som omständigheterna må göra nödvändiga.

19. De löpande betalningar, vilka avses i stycke b) i föregående artikel, innefatta:

officiella betalningar;

kommersiella betalningar, inklusive omkostnader, även sådana för fartyg;

löner, betalningar för tjänster, understöd och underhållskostnader; pensioner, räntor och avkastningar; resekostnader och turistutgifter; exploateringskostnader och kontraktsenliga amorteringar; utgifter och kostnader för patenter och licenser samt författarhonorar; skatter och böter; försäkrings- och återförsäkringsbetalningar (premier och skadeersättningar) samt varje annan löpande betalning, varom Sveriges Riksbank och argentinska Centralbanken må överenskomma.

20. Frakter för transport av argentinska och svenska varor, som utbytas mellan de två länderna, kunna betalas i svenska kronor endast då transporten sker med fartyg under svensk eller argentinsk flagg.

Frakter för transport av varor mellan Sverige eller Argentina och tredje land eller mellan tredje länder kunna betalas i svenska kronor, då transporten sker med fartyg under argentinsk eller svensk flagg befraktade av en befraktare bosatt i Sverige, respektive Argentina, om valutamyndigheterna i det land, under vars flagg fartyget seglar, icke innan befraktningskontraktet avslutas, ha föreskrivit, att betalning skall verkställas i annan valuta.

21. Varor härrörande från tredje land, som den ena av de höga fördragsslutande parterna förvärvar i den andra, kunna ej betalas över de genom detta avtal upprättade specialkontona, såvida icke överenskommelse härom träffas i varje särskilt fall mellan Sveriges Riksbank och argentinska Centralbanken.

22. De höga fördragsslutande parterna skola upptaga detta avtals bestämmelser till förnyad prövning för att införa erforderliga ändringar, om detta skulle bliva nödvändigt till följd av deras anslutning till allmänna monetära konventioner.

23. I avsikt att underlätta finansieringen av införseln av svenska produkter till Argentina skola vederbö-

rande svenska valutamyndigheter medgiva, att svenska banker öppna remburskrediter och, reciprokt, argentinska Centralbanken tillåta argentinska institutioner med bemyndigande att göra valutaaffärer att öppna remburskrediter för att finansiera den argentinska utförseln till Sverige. Dessa transaktioner skola såsom hittills ske i enlighet med bankpraxis. Återbetalning av krediterna skall verkställas över de konton, vilka avses i artikel 5, så snart banken verkställt betalning till exportören.

III. Slutbestämmelser.

24. I enlighet med vad som stadgats i artikel 1 i denna överenskommelse skall Argentina underlätta införseln av svenska varor inom ramen för sina behov och till ett värde, som motsvarar de inköp av argentinska varor, som Sverige verkställer. På enahanda sätt skall Sverige inom ramen för sina behov underlätta införseln av argentinska varor till ett värde, som motsvarar värdet av de svenska varor som utföras till Argentina.

25. Sveriges regering är beredd att välvilligt pröva framställningar från svenska intressenter om sådana bemyndiganden eller tillstånd, som jämlikt gällande svenska lagar och författningar må erfordras för att möjliggöra svenskt deltagande i upprättandet av industrier i Argentina, exportera maskiner till detta land ävensom upplåta patenträttigheter och tillhandahålla teknisk sakkunskap.

Denna artikel avser icke tillstånd till investering av svenskt kapital i Argentina, vilket i varje särskilt fall skall avgöras under hänsynstagande till Sveriges finansiella läge, valutaläge med mera.

26. Sveriges regering bemyndigar Sveriges Riksbank och Argentinas regering bemyndigar sin Centralbank att sinsemellan överenskomma om

a) de ändringar, som de må finna lämpliga i det förfarande, som denna överenskommelse föreskriver för över-

föringar av medel mellan de båda länderna; och

b) de tekniska och kompletterande föreskrifter, som erfordras för verkställande av dylika överföringar.

27. Bestämmelserna i den mellan svenska och argentienska regeringarna den 31 juli 1945 verkställda notväxlingen angående ömsesidiga lättnader för exporten upphävas. Likaledes upphävas de bestämmelser i andra mellan de två länderna undertecknade avtal, som stå i strid med bestämmelserna i denna handels- och betalningsöverenskommelse.

28. Denna överenskommelse skall med förbehåll för godkännande av vederbörande myndigheter i de båda länderna provisoriskt tillämpas från och med den 1 december 1948. Den träder slutgiltigt i kraft å dag, som fastställs genom överenskommelse mellan de båda länderna.

Överenskommelsen skall ha en giltighetstid av minst ett år, räknat från den 1 december 1948. Efter det första giltighetsåret skall den förnyas genom tyst överenskommelse varje gång för en period av ett år intill den 1 december 1953, därest den icke uppsagts av endera av de fördragsslutande parterna senast tre månader före utgången av varje år av dess giltighetstid.

Till bekräftelse härav undertecknas två exemplar av samma innehåll, på svenska och på spanska språken, vilka skola äga lika giltighet, i Buenos Aires den tjugotredje november nittonhundrafyrtioåtta.

C. O. Gisle. Humberto Sosa Molina.

Miguel Miranda.

José G. de Elordy.

Lista A.

Argentinska produkter.

Jordbruksprodukter.

1. Spannmål (vete, majs, havre, korn, råg och andra sädeslag).
2. Mjöl och produkter härrörande från förmalning av vete (kli och pollards).
3. Produkter tillverkade av majs (flytande och fast glykos, stärkelse och glutenmjöl).
4. Foderämnen.

Vegetabiliska oljor och oljekakor.

1. Oljor av bomullsfrö, jordnötter, solros- och linfrö.
2. Foderkakor av oljefrö.
3. Vegetabiliskt vax.

Skogsprodukter.

1. Quebrachoextrakt.

Födoämnen.

1. Frukt.
2. Honung.
3. Vitlök och lök.
4. Yerba mate.
5. Färska och torkade ägg.
6. Makaroner av olika slag.
7. Viner och drycker i allmänhet.

Produkter av boskapsskötsel.

1. Konserverat kött.
2. Bacon, svinkött.
3. Saltade hudar (av nötkreatur, häst, lamm och får).
4. Produkter härrörande från slakt av hästar (torkat och saltat kött).
5. Nötkreaturs- och svinfett, saltade tarmar, nötkreaturstalg.
6. Borst.

Ull.

1. Grövre ull.
2. Ull, tvättad och kammad.

Andra varor.

1. Toalett- och sanitetsartiklar.
2. Skodon.
3. Material för skofabrikation (läster av trä, finare skinn: finare kalvskinn, boxkalv, etc.; specialtillverkat bomullstyg).
4. Kasein.
5. Diverse industrialster.

An m.: Denna lista innebär icke att handel med andra produkter är utesluten.

Lista B.

Svenska produkter.

Papper, papp, tryckeriartiklar.

1. Pappersmassa för pappersfabrikation.
2. Tidningspapper.
3. Omslagspapper.
4. Tryck- och skrivpapper.
5. Ofodrad och fodrad papp, kartong i allmänhet.
6. Kraftpapper.
7. Papper i allmänhet.

Järn och andra metaller.

1. Obearbetat stål i tackor, stänger, grövre och tunnare plåtar.
2. Obearbetat järn i plåtar, band, profiler och balkar.
3. Kul- och rullager.
4. Tråd av järn eller stål.
5. Fat och tunnor av järn.
6. Andra tillverkningar av järn och stål; halv- eller helfabrikat.

Järnmanufaktur och hushållsartiklar.

1. Handverktyg och andra verktyg inklusive pneumatiska och elektriska.
2. Sågblad, bandsågar och cirkelsågar.
3. Knivar.
4. Kirurgiska instrument.
5. Hästskosöm.

Maskiner, motorer och reservdelar därtill.

1. Motorer, elektriska generatorer och reservdelar därtill.
2. Maskiner och motorer för jordbruks-, industri- och andra ändamål jämte tillbehör och reservdelar.
3. Frörensningssmaskiner.
4. Räkne- och adderingsmaskiner.
5. Symaskiner.

Elektricitet, telefon, telegraf och radio.

1. Glödlampor, lysämneslampor och material för deras tillverkning.
2. Dammsugare, elektriska golvboreare.
3. Telefonmateriel i allmänhet.
4. Elektrisk materiel, transformatorer i allmänhet.

Byggnadsmaterial.

1. Cement.
2. Rör, vinkelrör, korsrör etc. av aducerat, mjukt eller smidesjärn.
3. Fiberplattor för byggnadsändamål.

Droger, kemiska och farmaceutiska produkter.

1. Karbid.
2. Kaliklorat.
3. Arsenik.
4. Trätjära.
5. Droger och kemiska produkter för industriella ändamål.

Trä och träprodukter.

1. Plank och bräder.
2. Trämassa för framställning av konstsilke.
3. Stav för tillverkning av tunnor av trä.
4. Monteringsfärdiga trähus.

Järnvägs- och transportmateriel. Andra varor.

1. Sprängämnen och speciella tändmedel i allmänhet.
2. Aluminium i tackor.
3. Slipstenar.
4. Fyror och fyrmateriel, bojar och fyrlyktor.

An m.: Denna lista innebär icke att handel med andra produkter är utesluten.

Utdrag av protokollet över handelsärenden rörande främmande makt eller dess förhållanden m. m., hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 19 november 1948.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK, ANDERSSON.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Ericsson, anför efter gemensam beredning med t. f. chefen för utrikesdepartementet, statsrådet Quensel, samt cheferna för finans- och folkhushållningsdepartementen.

Mellan Sverige och Argentina ingicks den 17 juli 1885 ett vänskaps-, handels- och sjöfartsfördrag, varigenom de båda länderna bl. a. tillförsäkrade varandra behandling såsom mest gynnad nation. Med undantag av en ministeriell notväxling den 31 juli 1945, innefattande utfästelse om ömsesidig välvillig behandling i fråga om utförseltillstånd för vissa varor, ha handelsförbindelserna mellan de båda länderna ej ytterligare avtalsmässigt reglerats.

Utvecklingen av det svensk-argentinska varuutbytet under åren 1938—1947 framgår av följande ur svensk officiell statistik hämtade ungefärliga värdeuppgifter i miljoner kronor.

År	Sveriges import från Argentina	Sveriges export till Argentina	Hela varu- omsättningen mellan Sverige och Argentina
1938	53,1	34,6	87,7
1939	48,2	34,1	82,3
1940	51,6	17,8	69,4
1941	30,7	22,0	52,7
1942	135,4	74,3	209,7
1943	126,4	71,2	197,6
1944	120,9	72,2	193,1
1945	107,7	90,6	198,3
1946	215,7	128,2	343,9
1947	216,9	191,2	408,1

Såsom framgår av tablån ökade det svensk-argentinska varuutbytet under krigsåren kraftigt. Detta berodde på att Argentina såsom neutralt land kom att utgöra Sveriges största transoceaniska marknad, på vilken större delen av den s. k. lejdtrafiken förlades. Av tablån kan vidare utläsas att varu-

omsättningen mellan de båda länderna ökade än mer efter krigets slut. Orsaken härtill var, att å ömse sidor såväl behovet av varor var stort som tillgången på utländska valutor riklig.

Den angivna utvecklingen av handeln med Argentina fortsatte fram till hösten 1947, då den argentinska regeringen på grund av åtstramningen i valutaläget inom landet och försämrade utsikter för ytterligare tillförsel av fria valutor såg sig nödsakad införa importrestriktioner. Dessa blevo i hög grad till förfång för den svenska exporten. Restriktionerna skärptes efter hand och i maj 1948 inställde den argentinska centralbanken helt tilldelningen av dollar och andra fria valutor för import.

I detta läge ansågs det från svensk sida angeläget att med Argentina träffa en uppgörelse, som i första hand skulle kunna säkerställa en fortsatt svensk export av såvitt möjligt normal omfattning och därmed bereda Sverige möjlighet att i ökad utsträckning förvärva för folkförsörjningen viktiga livsmedel och råvaror från Argentina utan att behöva taga valutareserven i anspråk.

Förhandlingar i detta syfte inleddes den 11 augusti 1948 i Buenos Aires mellan svenska och argentinska delegationer, den förra under ledning av ordföranden i statens handelskommission, envoyén Modig. Till grund för överläggningarna låg å svensk sida ett av handelskommissionen efter samråd med försörjningskommissionerna och näringsorganisationer avgivet yttrande.

Förhandlingarna ha resulterat i förslag till handels- och betalningsavtal mellan Sverige och Argentina. Förslaget innehåller i huvudsak följande.

Sveriges och Argentinas regeringar skola vidtaga erforderliga åtgärder för att åvägabringa ett balanserat utbyte av svenska och argentinska varor, i första hand vissa varor, som upptagits i två till avtalet fogade listor (artiklarna 1 och 24). Regeringarna tillförsäkra varandra en strängt reciprok behandling i fråga om alla ömsesidiga kommersiella och finansiella transaktioner (artikel 2). De båda parterna skola i fråga om tullar, skatter etc. för den andra partens varor medgiva alla de lättnader, som äro förenliga med respektive lands lagstiftning (artikel 3). — Alla betalningar mellan de båda länderna skola verkställas i svenska kronor (artikel 4). Betalningarna skola äga rum dels över ett huvudkonto, som Sveriges riksbank skall öppna till förmån för den argentinska centralbanken, dels över särskilda konton, som de argentinska affärsbankerna skola kunna öppna hos svenska affärsbanker. Ingen skyldighet skall under avtalets giltighetstid föreligga att återbetala en skuld på dessa konton, så länge den icke, alla kontona sammantagna, överstiger 50 miljoner svenska kronor. Ränta skall ej utgå på den del av dessa kontons sammanlagda kredit- eller debetsaldo, som icke överstiger 20 miljoner kronor. På överskjutande belopp skall ränta beräknas efter 2½ procent per år. När totalsaldo överstiger 50 miljoner kronor, skall överskjutande belopp, under förutsättning att detta är en miljon kronor eller mera, överföras i första hand i pund sterling eller, om så icke är möjligt, i annan valuta,

varom överenskommelse träffas mellan de båda centralbankerna. Om den svenska kronans guldvärde ändras, skall den argentinska totalpositionen i svenska kronor upp- respektive nedskrivnas så att värdet i guld av Argentinas kronposition förblir oförändrat. Denna kontojusterings skall omfatta såväl kontant- som terminsdispositioner. För avtalets tillämpning skall växelkursen mellan argentinska pesos och svenska kronor bestämmas av kurserna på amerikanska dollar i Buenos Aires och i Stockholm efter närmare angivna grunder (artiklarna 5—19). Frakter för varor, som utbytas mellan de båda länderna, kunna erläggas i kronor, endast då transporten sker med fartyg under svensk eller argentinsk flagg. Även i vissa andra närmare angivna fall är kronbetalning för frakter möjlig (artikel 20). Varor från tredje land, som Sverige förvärvar från Argentina eller omvänt, kunna icke betalas över förenämnda kronkonton, såvida icke i varje särskilt fall överenskommelse härom träffas mellan centralbankerna (artikel 21). Senast sextio dagar innan avtalet upphör att gälla, skola de båda regeringarna inleda förhandlingar om hur utestående fordringar och skulder skola regleras (artikel 17). — Förutom bestämmelser om varuutbytet och betalningarna innehåller avtalsförslaget en klausul av innehåll att svenska regeringen är beredd att välvilligt pröva framställningar från svenska intressenters sida om eventuellt erforderliga tillstånd för att möjliggöra svenskt deltagande i Argentinas industrialisering, exempelvis genom export av maskiner, upplåtande av patenträttigheter eller tillhandahållande av teknisk sakkunskap. Denna utfästelse avser däremot icke framställningar om tillstånd för kapitalinvestering i Argentina (artikel 25). — Förslaget till avtal upptager slutligen bestämmelser om giltighetstiden. Avtalet avses skola träda i kraft provisoriskt den 1 december 1948 och slutgiltigt å dag, som överenskommes mellan de båda länderna. Avtalet skall ha en giltighetstid av minst ett år, räknat från den 1 december 1948 och automatiskt förnyas för ett år i sänder intill den 1 december 1953, såvida det icke uppsagts av endera parten senast tre månader före utgången av något år av dess giltighetstid.

Såsom förut nämnts hänvisar artikel 1 i avtalsförslaget till två listor, vilka angiva de varuslag, som i första hand skola ifrågakomma i varuutbytet mellan de båda länderna. Dessa listor, vilka äro betecknade lista A och lista B, upptaga icke kvantiteter eller värden och ha sålunda icke karaktären av kontingentlistor.

I lista A uppräknas de argentinska produkterna. De omfatta jordbruksprodukter, vegetabiliska oljor och oljekakor, quebrachoextrakt, födoämnen, produkter av boskapsskötsel, ull och vissa andra varuslag.

Lista B, som utgör förteckningen över de svenska produkterna, upptager papper, papp, tryckeriartiklar, järn och andra metaller, järnmanufaktur och hushållsartiklar, maskiner, motorer och reservdelar därtill, elektriska apparater och elektrisk materiel, byggnadsmaterial, droger, kemiska och farmaceutiska produkter, trävaror, och arbeten därav, järnvägs- och transportmateriel samt slutligen vissa andra varor.

I båda listorna har anmärkts, att de icke innebära att handel med andra produkter är utesluten.

Samtidigt med undertecknandet av handels- och betalningsavtalet avses för *förtroliga skriftväxlingar* skola verkställas angående vissa transfereringsfrågor.

I fråga om betalningsavtalet ha fullmäktige i riksbanken förklarat sig icke ha någon erinran mot att riksbanken tekniskt medverkade i handhavandet av avtalet under förutsättning, att Kungl. Maj:t lämnade garantier för de risker beträffande bl. a. krediter och kursgarantier, som riksbanken komme att för statens räkning ikläda sig enligt avtalet. Riksdagens medgivande till den av bankofullmäktige begärda garantien torde därför böra inhämtas. Jag torde få erinra om att i enlighet med det tidigare anförda kursriskerna hänföra sig uteslutande till valutaåtgärder, som kunna komma att vidtas på svensk sida. Om staten lämnar denna garanti, böra givetvis de överskott, som kunna uppkomma vid dylika åtgärder, tillföras statsverket.

Förslaget till handels- och betalningsavtal jämte därtill hörande *förtroliga skriftväxlingar* torde såsom bilagor (Bilaga A—G)¹ få fogas till statsrådsprotokollet.

Under erinran om att det torde ankomma på ministern för utrikes ärendena att göra framställning om undertecknandet och verkställandet av skriftväxlingarna hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte för sin del nu godkänna förslaget till handels- och betalningsavtal mellan Sverige och Argentina jämte därtill hörande handlingar.

Vad föredraganden sålunda hemställt, vari statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Olle Hellberg.

¹ Här uteslutna. Bilaga A är fränsett datering och underskrifter likalydande med den vid propositionen fogade avtalstexten. Bilagorna B och C, vilka upptaga till avtalet hörande listor, ha likaledes fogats till propositionen. Bilagorna D—G, som innefatta förslagen till två *förtroliga skriftväxlingar*, återgivs icke i propositionen.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 19 november 1948.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK, ANDERSSON.

Under erinran, att Kungl. Maj:t förut denna dag på föredragning av chefen för handelsdepartementet godkänt förslag till handels- och betalningsöverenskommelse mellan Sverige och Argentina jämte till överenskommelsen hörande varulistor och skriftväxlingar, varom enighet nåtts vid i Buenos Aires förda förhandlingar,

hemställer tillförordnade chefen för utrikesdepartementet, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga sändebudet i Buenos Aires, envoyén C. O. Gisle att underteckna ifrågavarande överenskommelse samt utväxla skrivelser i enlighet med förslaget.

Till vad tillförordnade departementschefen sålunda hemställt, däruti övriga närvarande statsrådsledamöter förena sig, behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:

Folke Persson.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 januari 1949.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK, ANDERSSON.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Ericsson, anför efter gemensam beredning med t. f. chefen för utrikesdepartementet, statsrådet Quensel, samt cheferna för finans- och folkhushållningsdepartementen.

Sedan Kungl. Maj:t den 19 november 1948 bemyndigat sändebudet i Buenos Aires, envoyén C. O. Gisle att underteckna av Kungl. Maj:t godkänt förslag till handels- och betalningsavtal mellan Sverige och Argentina ävensom utväxla därtill hörande skrivelser, har avtalet undertecknats den 23 november 1948, varjämte skrivelserna utväxlats.

I detta sammanhang torde böra omnämnas, att den argentinska importlicensgivningen enligt avtalet praktiskt taget ännu icke kommit igång. Enligt uppgift skulle detta ha sin grund i en pågående revision av den argentinska importplaneringen och omorganisation av den handelspolitiska ledningen i Argentina. Från argentinskt håll har emellertid ställts i utsikt att licensgivningen inom kort skall upptagas.

Under återopande av vad jag den 19 november 1948 anförte vid anmälan inför Kungl. Maj:t av ifrågavarande förslag, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna handels- och betalningsavtalet mellan Sverige och Argentina jämte därtill hörande handlingar ävensom medgiva att Kungl. Maj:t lämnar av fullmäktige i riksbanken begärda garantier för de risker beträffande bl. a. krediter och kursgarantier, som riksbanken kan komma att för statens räkning ikläda sig enligt avtalet. De i avtalskomplexet ingående förtroliga skriftväxlingarna synas lämpligen icke böra återgivas i propositionen utan torde få genom avskrift delgivas riksdagens vederbörande utskott.

Jag hemställer således, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna det den 23 november 1948 mellan Sveriges regering och Argentinas regering träffade handels- och betalningsavtalet,

dels ock medgiva att Kungl. Maj:t lämnar garantier för de risker beträffande bl. a. krediter och kursgarantier, som riksbanken kan komma att för statens räkning ikläda sig enligt avtalet.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Carl Gustaf Gyllenhaal.
